

Titel: Onverwachte voetbalwedstrijd.

Werkvorm(en): improvisatiespel.

Activiteit: De kinderen oefenen deze werkvorm in de warming up fase en improviseren in teams voor de klas.

Opmerking: improvisatiespel kent een aantal vuistregels waarvan de belangrijkste in de uitzending van Drama-tv aan de orde komen. Omdat niet iedere leerkracht deze regels kent is er een bijlage opgenomen die u ondersteunt bij het begeleiden van improvisatiespel.

Inleiding.

De groep zit in hoefijzeropstelling. Vertel dat jullie in deze les gaan improviseren. Benadruk dat je bij improvisatiespel zoveel mogelijk moet meespelen met de ander. Behandel een paar regels van improviseren uit de pictogramkaart of de eerder genoemde bijlage. Doe niet teveel regels in één keer maar verspreid het een beetje over de gehele les.

Warming up klassikaal.

De groep zit in een kring.

Instructie: Ik geef straks een spelopdracht, als je die wil uitvoeren steek je je vinger op. Je loopt dan naar een ander en belt aan, die speler staat op en doet open. Dan start de improvisatie.

Spelopdrachten: je bal is op het dak beland en je vraagt of je hem mag pakken, bij het voetballen heb je je bezeerd en je vraagt of je naar huis mag bellen, je haalt de ander thuis op om te gaan voetballen, je bal is zacht en je wil hem oppompen.

Geef kinderen steeds even de tijd om te improviseren en sidecoach (zie bijlage voor de leerkracht) desnoods. Doe dit vooral op handelingsgerichtheid (niet te passief improviseren). Bespreek het kort na op de basisregels en doe er niet meer dan drie zodat andere kinderen niet te lang hoeven te kijken en snel aan het werk kunnen.

Warming up tweetallen.

De groep zitten in tweetallen in het lokaal op de grond, ze bepalen wie a is en wie b.

Instructie: A gaat staan en belt aan bij B, deze staat op en doet de deur open. A opent het spel, verzin wat je zou kunnen doen met of over voetbal: voetbal spelen, voetbal kijken op tv, aanmoedigen in een stadion, enzovoorts. Zorg dat je met elkaar meespeelt en actieve voorstellen doet aan A.

Doe dit een keer voor met een kind voordat de kinderen in tweetallen aan de slag gaan. Bel met een denkbeeldige fles frisdrank aan bij het kind, ga samen voetbal kijken op tv en laat wat gebeuren (de stroom valt uit, of de fles frisdrank spuit leeg bijvoorbeeld). Rond de improvisatie dan af.

De kinderen gaan staan, verzinnen verder zelf hun spelsituaties en wisselen zo lang om totdat je aangeeft dat ze op hun plek mogen gaan zitten.

Kern.

Maak 5 werkgroepen. De groep zit in hoefijzeropstelling in werkgroepen bijeen.

Instructie: Jullie krijgen zo in werkgroepen een improvisatieopdracht: tijdens een voetbalwedstrijd gebeurt er iets buitengewoon vreemds, iets dat in de realiteit niet kan. Verzin voor een ander team wat dat zou kunnen zijn, ik wijs aan welke speler dat in de voetbalwedstrijd van een ander team gaat inbrengen.

De teams verzinnen een fantasierijk voorval voor de voetbalwedstrijd van een ander team. Het eerste team gaat improviseren dat ze voetballen.

Jij wijst een speler van een ander team aan dat hun verzonden fantasierijke voorval in de improvisatie inbrengt. Het voetballende team improviseert.

Werkgroep 1 verzint een voorval voor de voetbalwedstrijd van werkgroep 5.

Werkgroep 2 verzint een voorval voor de voetbalwedstrijd van werkgroep 1.

Werkgroep 3 verzint een voorval voor de voetbalwedstrijd van werkgroep 2.

Werkgroep 4 verzint een voorval voor de voetbalwedstrijd van werkgroep 3.

Werkgroep 5 verzint een voorval voor de voetbalwedstrijd van werkgroep 4.

Bespreek vooraf kort de aandachtspunten van improvisatiespel. Deze kun je herhalen van de Drama-tv uitzending of van de daarvoor bestemde pictogramkaart (zie lerarenscherm).

Bijlage: checklist improvisatiespel voor de leerkracht.

Gebruik deze bijlage wanneer je ondersteuning nodig hebt bij het begeleiden van improvisatiespel. Het zijn de basisregels, voor verdere verdieping kun je de vakliteratuur raadplegen.

Pictogramkaart improvisatiespel: zie leerkrachtscherf (link onderaan klassenmenu).

Sidecoaching: de leerkracht geeft zacht aanwijzingen vanaf de kant. Doe dit alleen in noodgevallen.

Begeleidingspunten.

Handelingsgericht: passief spel wordt eentonig om naar te kijken, vaak brengt dat onrust in het publiek teweeg.

! Side-coach open ('denk aan je spelhandeling' of 'ga wat doen') of gesloten (bijvoorbeeld 'het gaat regenen' of 'de hond ontsnapt').

Blokkeren: een kind gaat niet in op de spelaanbieding/spelrealiteit van een medespeler.

! Analyseer achteraf, of grijp in wanneer het spel echt stagneert. In de kern van de les los je het vaak op met sidecoachen als de spelers er niet uit komen.

Negativiteit: is er sprake van negativiteit dan is het spelverloop bijna nooit bevredigend.

! Zet het spel terug en laat suggesties uit het publiek komen. In de kern van de les los je het op met sidecoachen.

Te lange improvisatie: soms kabbelt het of gaan de spelers wel erg lang door.

! Side-coach: 'Speel naar een eind' bijvoorbeeld.

Sidecoach actietips:

Alleen wanneer het nodig is geef je aanwijzingen vanaf de kant, vaak om meer actie in het spel te krijgen.

Tips hiervoor:

Er gebeurt iets onverwachts, je laat het uit je handen vallen, de elektriciteit valt uit, de waterleiding springt, het huisdier ontsnapt, er breekt noodweer uit, de motor valt uit, er komt water onder de deur door, er breekt brand uit, het dak lekt, je verslikt je, er zit een mier onder je trui, er ontstaat een aardbeving.

Je krijgt een: *hoestbui, lachbui, huilbui, niesbui, allergische reactie, een angstaanval, smetvrees.*

Je kan ineens: *in de toekomst zien, onzichtbaar worden, gedachten lezen, je huisdier verstaan.*